

716

130

DE CALCULO RENALI T H E S E S

ANATOMICO-CHIRURGICÆ.

*Quas, DEO JUVANTE, & Præside M. TUSSANO
BORDENAVE, Artium & Chirurgiæ Magistro, Scho-
larum Professore Regio, Regiæ Chirurgorum Academiæ
Consiliario, tueri conabitur JOANNES-BAPTISTA
MASQUELIER, Parisinus, in almâ Universitate Pari-
sienfi Artium Liberalium Magister.*

P A R I S I I S,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS,
*Die Veneris 26^a Julii, à sesqui-secundâ post meridiem ad
Septimam. Anno Domini 1754.*

PRO ACTU PUBLICO,
E T
MAGISTERII LAUREA.

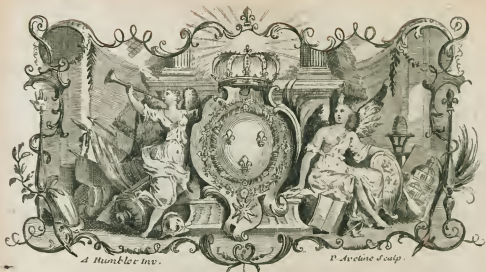
Typis DELAGUETTE, Regii Chirurg. Collegii
Typographi 1754.

11

Several lines of extremely faint, illegible text, possibly a list or a series of short paragraphs, spanning the middle section of the page.

Additional faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a concluding paragraph or a footer.

D. O. M.

THESES ANATOMICÆ

ET

CHIRURGICÆ.

Est fluidorum corporis humani dispositio ; ut morâ , vel accedente quâlibet alterâ causâ mutantur , concreſcant , naturamque lapideam induant quandoque. Concretiones duras in quâcunque corporis parte generari comprobatur experientia ; at quàm varia ſit ipſarum indoles comparatione inſtitutâ facile patebit. Aliæ enim ex concreto oſſeo naſcuntur ; aliæ verò ex partibus terreſtribus ſimul unitis coadunatæ veros efformant calculos. Glandulas Pinealem & Pituitariam lapideas probat cadaverum ſectio ; calculos in linguâ haud rara obſervatio ; in glandulâ lacrymali , Pulmonibus , Ventriculo , Intestiſinis , Utero re-

periuntur (a); nullibique sæpius generantur quàm in Renibus aut Vesicâ. Concretiones osseas frequentes etiam in omnibus aliis partibus demonstrant observationes, corporumque seniorum imperfecti anatomica; sed cùm sæpè Calculorum nomine designentur, hinc fucum facere possunt quæ apud autores commemorantur de calculis Cordis, Arteriarum, Venarum, Splenis, Mesenterii, ipsiusque Uteri lapidei. Horum autem differentiam faciliè asseret, cautusque errorem vitabit qui ex perspectis ipsorum naturâ, structurâ, odore post unctionem iudicabit.

SOLE extractione debellari potest quæ pro variâ concretionum calculosarum sede orietur accidentium *Συνεργειῶν*. Arduum hoc opus feliciter audax non semel tentavit Chirurgia, sed in quocunque casu efficacem hanc operam prohibens partium indoles aut usus. De calculis Renalibus, cæteris omiſſis, dicturos, pendere iuvat, an *Reni calculoso integro ferrum utiliter adhibendum?* Consideratâ prius Renum structurâ, faciliè solvetur propositæ quæstionis nodus.

S. I.

RENES, ut plurimùm duo, in utroque superiori Lumborum latere, extra cavitatem Abdominis retrò Peritonæum situm obtinentes, parte suâ superiori duabus infimis costis spuris incumbunt nunc æquali, frequentius diversâ paulò altitudine, contrâ inferiorem partem crurum Diaphragmatis & superiorem Musculorum Quadrati & Psoas. Inter rariora & vitiosa habeantur Reni unicus, aut Renes numero tres (b).

PHASEOLI majoris figuram æmulantur Renes; anteriùs, posteriorisque depressi duas dant extremitates, superiorem unam & latiorè, inferiorem alteram. Exteriùs convexi seu gibbi; interiùs verò, quâ parte vasa majora vertebraeque conspiciunt, concavi inæqualiterque divisi, quinque sexve digitorum transversorum longitudinem, crassitiem, duorum, trium ferè latitudinem æquant. Pro variâ ætate, varia Renum configuratio. In Adultis exteriùs laeves, lubrici, & æquales; in Fœtibus verò quodam modo inæquales ex pluribus lobulis minoribus coagmentati videntur, quæ quidem conformatio in Adultis quandoque observanda.

(a) Vid. Blasii Observat. Med. Anatom. rariores de calculis in lingua, labio cancroſo, glandulâ lacrymali, Pulmone, hepate, scroto; item Tolet *Traité de la Taille*, cap. 3°. in quo præter multa stupendum offertur exemplum viri cuiusdã qui 500. lapides per anum eiecit; & in Regiæ Chirurg. Academiæ Commentar. tom. 2°. Clar. M. Louis Dissert. sur les Concrétions calculeuses de la Matrice.

(b) De quâ re videantur Barth. Eustachii tabulæ Anatom. Blasii Observat. Med. Anatom. rariores, & Mangeti Theat. Anatom. lib. 2°. cap. 11°.

DUABUS involvuntur membranæ; communis prior, laxa, multâ pinguedine obfita, non Peritonæi duplicatura, solo textûs cellularis nomine nuncupanda, Renibus ipsorumque vasîs integumentum suppeditat. Hâc mediante, Ren dexter hepatis & intestino Cæco; sinister lienî & intestino Colo, Lumbis denique & Diaphragmati uterque connectitur. Propria altera tenuis, undique Renibus tenaciter affixa intrâ ipsorum substantiam tenuissimis propaginibus inferitur.

CARNIS speciem præ se ferens Renum substantia innumeris vasorum furculis irroratur. Ab Aorta arterias, à Venâ cavâ venas mutuatur. Vasa hæc concavam ipsorum partem subeuntia in varios abeunt ramos per medullarem substantiam arcuatim dispositos, unde prodeunt ramuli minores ad corticem usque protensi, hîcque vermiculari reptatu glomeris tenuissimos constituunt. His intricantur tenuissimi nervorum plexus præsertim à Sympathico majori, Parique octavo oriundi. Omnibus hisce vasorum distributionibus comites adluntur propriæ membranæ propagines.

NON una eademque fuit Anatomicorum circa Renum structuram sententia. Hanc veteres Parenchymatosam, alii simpliciter fibrosam; Malpighius glandulosam (a); Ruyschius vasculosam existimare; attamen perspectè considerata ipsorum substantia triplex distinguitur. Exterior una, densa, paululùm spongiosa, quæ tota ferè vasculosa apparet, interjectis tamen corpusculis quibusdam minoribus (b), Corticalis nuncupatur; altera Medullaris, radiata, tubulis rectis & exiguis constat; ab eâ oritur tertia interior Mammillaris, in decem duodecimve apices desinens qui ex radiis tubulosæ substantiæ convergentibus efformati minimis orificiis serum urinosum seu Lotium in corticali substantiâ secretum intra tubulos membranaceos, indeque versûs Renum cavitatem seu Pelvim deponunt. An verò apparatus glandulosus, an vasculosus urina secer-natur? Dubium inter utrumque manet. Inspectio tamen anatomica, tum celeritas actûs, tum laxitas morbosâ quibus cruor alii-que liquores crassiores quandoque evadunt, vasorum extremis totum opus præcipuè tribuere videntur.

(a) Hæc structura à Malpighio laudata, variis videtur observationibus confirmata. Renis sinistri vices gerentia duo Marsupia vasis suis instructa inventa fuisse legitur in dissertatione quæ extat in Mangeti Theatro Anatomico lib. 2.º, cap. 11.º. Renes vesiculosos in fœtu nonimestri observavit Clar. Litterius, indeque glandulosam ipsorum structuram statuit Aët. Reg. Scientiar. Acad. ann. 1705. at quid inde concludendum licet in hisce casibus urina secer-natur? demonstratur equidem existentia vesiculæ urinam continentis; sed nullo modo sequitur hunc apparatus secretioni favere, siquidem morbosus fuerat.

(b) Vid. Institut. Med. Boerhaavii n.º 353; & Clar. Berlin Dissertat. quæ extat in Aët. Reg. Scientiar. Academ. ann. 1744.

§. II.

Mulro fero sanguinis ; fale volatilissimo alcalino proximo ; oleo acriori, tenuissimo, ad putredinem vergente ; terrâ quoque tenui & valde attritâ urinam constare demonstrat Analysis. Partium harumce constituentium habitâ ratione patet cur tam frequens in Renibus aut Vesicâ λιθογενεσις. Si enim quâcunque de causâ in ipsismet tubulis uriniferis, oblongis, conicis, moretur urina, mox conrescentibus terrâ & oleo additis partibus quibusdam salinis efformatur calculi germen ; nisque urinâ urgente, versûs vesicam protrudatur, additis particulis in ipsomet rene augetur, calculumque renalem constituit.

RENIBUS calculo laborantibus oritur morbosa dispositio quæ generatim νεφρίτις audit, variè tamen distinguenda * ; vel enim arenulæ in Renibus contentæ dolorem nephriticum producant ; vel calculo præsentè, Renibus integris, varia prodit accidentium soboles, quæ mox ægrum ad orci fauces dant præcipitem ; vel denique calculi præsentia irritati Renes suppurantur. Pro vario isto affectu varia Diagnosîs, variaque curatio.

I°. ARENULAS absque ullo dolore à Renibus excerni quotidiana docet praxis ; si verò variis de causis intra ipsosmet tubulos uriniferos retentæ hæreant, irritatâ, pressâ, læsâ-ve Renum substantiâ mox oriuntur symptomata quæ non tantum ipsorum irritationem, verum etiam inflammationem indicant. Hinc febri acutæ, continuæ, cuti aridæ & ardenti, aliisque generalibus inflammationis signis accedunt dolor ardens, pungens, & inflammatorius in regione lumbari, dolor inguinis Testisque ejusdem lateris, stupor cruris, motus convulsivi, dolor iliacus, urinæ pauca & sanguinolentæ fluxus, auctoque dein Paroxysmo oriuntur ructus, vomitus biliosi, ventris tormina, singultus, Lipothymia, indeque sudores frigidi. Horum- ce accidentium genesis à partium structurâ & connexionè defumenda.

QUANTUM tunc in ancipiti versetur æger facilè patet. Hinc indicatur quidquid inflammationem minuere, infarctos irritatosque Renes solvere, urinæ vias relaxare, spasmosque tollere potest ; unde huic- ce scopo apprimè competunt venæ sectio plûs minus-ve

* Notandum est hanc vocem *Nephritis*, licet renum inflammationem frequentius indicet, quandoque pro variis renum morbis designandis usurpari, unde qui ab arenulis aut calculo renum oriuntur generali nomine *Nephritidis* vocantur.

pro ægri viribus repetita ; potus lenientes , emollientes , magnâ copiam ingesti , poriones oleosæ , clysmata , fomenta victus tenuis , quies , balneaque præ cæteris , imò Diuretica cautè in quibusdam casibus adhibeantur.

2°. In quibusdam hominibus sæpè adest calculosa diathesis quâ ita afficiuntur , ut in omni ferè tempore areolas , urinasque maximè turbulentes deponant , tunc calculum pertimescendum esse conjicitur. Urinæ enim quæ in Renibus ita sabulosa excernuntur , si retineantur , facillè concrefcunt , efformatur calculus ; dum crescit , insidiosa quandoque apparet quies , posteaquæ subitò sæviunt Nephritidis accidentia quando majorem comparavit molem (a). Calculos tamen majores absque accidentibus in Renibus contineri variis comprobatur experimentis ; sed ex iis frequentius lethalia oriuntur symptomata.

At præter enumerata Nephritidis signa , alia specialiter sæviunt. Sensus gravitatis , dolores perpetui sentiuntur in eodem loco , hepatitidem etiam mentitur nephritis calculosa ; non fit in hoc casu inflammatio , nisi per longiorem irritationem exciteretur ; urina minori quantitate secernitur , imò si in utroque Rene calculus oriatur , mox supprimitur , & in sanguine contenta varias edit strages , unde febris acutissima , spasmi , delirium , syncope , palpitatio cordis , Mors.

Malum minuere , non verò tollere queunt remedia Nephritidi congrua ; quies præsertim competit. Medicinam efficaciorẽ (Renum sectionem nempe seu Nephrotomiam) meditati sunt plurimi , at periculosa illam aleam tentare non ausi sunt. Hanc laudaverunt Rossetus (b) , Riolanus (c). At verò licet Renum vulnera sanentur , licetque institui queat sectio abdomen non penetrans , arduam tamen hanc operationem vetant profundus Renum situs , ipsorum supra costas spurias positio , calculi percipiendi difficultas ; suffragantibus nobis Hippocrate (d) , Hildano (e) . Me-

(a) Insigne apud Dionysium prostat exemplum. In Renibus enim Papæ Innocentis XI. tanti inventi fuerunt calculi , ut calculus Renis sinistri novem uncias , dextrique sex libraret. *Dionis, Traité des Opérations de Chirurgie, 3°. Démonstration.*

(b) Rossetus de Partu Cæsareo. sect. 3^a. cap. 7°.

(c) Riolanus, Anthopograph. cap. 26°.

(d) Lib. de internis affect. cap. 15. ubi sic habet : *Cum intumuerit & elevatus fuerit Ren , sub idem tempus juxta Renem secato & extracto pure arenam diureticis sanato.*

(e) Centur. 6^a. Observ. 44.

kren (a), Beverovicio (b), Tulpio (c), Heistero (d).

3°. CALCULO præsentē irritati Renes quandoque inflammantur, unde aucta inflammatio si non resolvatur, aderunt suppuratio vel Gangrana, ut in inflammatione simplici. Hinc si in lumborum regione, dolore paulisper remittente, post signa nephritidis prægressa, pulsationes, horrores, gravitatem quandam, &c. urina turbida, foetidaque hypostasim purulentam deponat, aut tumor & fluctuatio in regione renum appareant, tunc suppurati Renes indicantur.

SUPPURATIO Renum per urinæ vias effluens, absque tumore exteriori, sine sectione curanda; tuncque demulcentia, aperientia, vulneraria, diuretica, balsamica feliciter adhibeantur. Sin minus feliciter cedat morbus, tabes renalis pertimescenda (e).

Si verò tumor in lumbis aut fluctuatio oriantur, tunc naturam monstrante, necessariò aperiendus tumor, apertoque tumore suppurato foràs eliminantur calculus & arenæ. Ad hanc operationem præstid sunt scalpellum aut caustica; hæc scalpello meritò postponantur. Incisio major celebranda; suppuratio rarò legitima; in primis temporibus calculus, si non occurrat, inquirendus. Ad deligationem suppurantia adhibeantur; apertum ulcus per turundas à cicatrice contineatur, donec nulla ampliùs adsint calculi præsentis signa, sin minus, ut ulcus simplex deligandum. In fistulam degenerans lumbaris sectio, ut plurimùm calculi remanentis indicium. (f).

QUARE secentur Renes suppurati, non verò integri? Quare integri non possint secari, si quidem tabe conficiuntur absque majori damno? (g) Quare Renes calculosi aut schiurosi ferro non sint aggrediendi, comparatis partibus suppuratis cum integrarum statu facillè patebit; ergo *Keni calculoso integro ferrum non est adhibendum.*

(a) Observ. Chirurg. 44.

(b) Beverovicus de calculo Renum & vesicæ. p. 99.

(c) Nicol. Tulp. Observ. lib. 4°. cap. 28.

(d) Vid. Laurent. Heisteri Institut. Chirurg. part. 2^a, sect. 5^a, cap. 140°.

(e) Boerhaave, Aph. 1002. de cognoscendis & curandis morbis commentante Clar. Van-Swieten. Hujus etiam exempla videri possunt in Boneti sc-pulchreto. lib. 3°. sect. 224.

(f) Vid. Commentar. Reg. Chirurg. Acad. tom. 1. sur les cas où il convient d'employer la Nephrotomie.

(g) Rossæus loco citato.

